

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2917

Vragen van de leden **Lodders** en **Heerema** (beiden VVD) aan de Staatssecretaris van Economische Zaken over *het bericht «Grutto of kraai: voor wie moet je kiezen?»* (ingezonden 27 mei 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **van Dam** (Economische Zaken) (ontvangen 22 juni 2016).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Grutto of kraai: voor wie moet je kiezen?»¹ Zo ja, wat is uw reactie op het bericht?

Antwoord 1

Ja. Het onderwerp predatie heeft de aandacht van alle organisaties en instanties die in ons land werken aan een effectief (agrarisch) natuurbeheer en het verbeteren van de weidevogelstand. Daarom is het goed dat op diverse plaatsen faunabeheer en (agrarisch) natuurbeheer hand in hand gaan. Zo is in de provincie Friesland door alle betrokken partners samen een predatieprotocol opgesteld. Daarin is beschreven op welke wijze en met welke maatregelen weidevogels zo goed mogelijk worden beschermd.

Vraag 2

Kunt u aangeven of de predatie van weidevogelnesten dit jaar is toegenomen?

Antwoord 2

Deze vraag is niet in zijn algemeenheid voor het hele land en voor elke soort predator te beantwoorden. Er zijn aanwijzingen dat bijvoorbeeld de muizenplaag in Friesland van twee jaar geleden heeft geleid tot een stijging van predatoren aldaar. Het natuurlijke evenwicht tussen verschillende diersoorten heeft tijd nodig om zich weer te herstellen. Daarom was er in 2015 een verhoogde predatie van weidevogelnesten (veel predatoren – weinig muizen).

¹ «Grutto of kraai: voor wie moet je kiezen», AD / Utrechts Nieuwsblad, sectie Regio Utrecht, pagina 7, 25 mei 2016.

Vraag 3

Wordt de predatie van weidevogelnesten bijgehouden? Zo ja, kunt u deze cijfers delen? Zo nee, waarom niet daar het een significant effect heeft op de stand van de weidevogel zoals de grutto?

Antwoord 3

Ja. Predatie van legsels wordt landelijk gemonitord door LandschappenNL. Deze monitoring laat het volgende beeld zien (zie bijlage)²

Bij deze cijfers moet worden opgemerkt dat voor het jaar 2016 nog niet alle gegevens zijn ontvangen. In de provincie Friesland komen de cijfers op een andere manier tot stand, daarom is deze provincie niet opgenomen in het overzicht. Predatiegegevens van deze provincie blijken wel vergelijkbaar met het beeld uit de rest van het land.

Zoals te zien is er geen stijgende trend te ontdekken in de cijfers, al is predatie de afgelopen paar jaar na enkele jaren met weinig predatie wel toegenomen.

Vraag 4

Is bij u bekend wat het effect is van de predatie van weidevogelnesten op de stand van de weidevogels?

Antwoord 4

Predatie is één van de factoren die het broedsucces van de weidevogels beïnvloeden. Daarom moeten maatregelen altijd gezien worden in een bredere aanpak, waarin het bijvoorbeeld ook gaat om eventuele andere verstoring veroorzakende factoren in de omgeving, de openheid van het landschap, beheer van het grondwater- en slootpeil, en maatregelen in het kader van (agrarisch) natuurbeheer.

Vraag 5 en 6

Welke mogelijkheden zijn er om predatie tegen te gaan door onder meer vossen, buizerds, kraaien, steenmarters en hermelijnen? Zijn deze mogelijkheden voldoende om de legsels van weidevogels voldoende te beschermen? Kunt u reageren op de opmerkingen in de berichtgeving dat het verstandig zou zijn om het aantal kraaien terug te brengen? Welke mogelijkheden bestaan hiertoe op dit moment?

Antwoord 5 en 6

Het wetsvoorstel Natuurbescherming, die per 1 januari 2017 inwerking treedt als opvolger van de Flora- en faunawet, biedt de volgende mogelijkheden:

- De vos staat op de landelijke vrijstellingslijst (artikel 3.1, tweede lid, van de ontwerperegeling in het kader van de nieuwe wet natuurbescherming) en op grond daarvan kan – binnen de kaders van het faunabeheerplan (artikel 3.2 van de ontwerperegeling) – afschot plaatsvinden van vossen door grondgebruikers.
- De buizerd is een strikt beschermde roofvogel; hiervan mag geen afschot plaatsvinden, maar verjaging is wel mogelijk als voor deze vorm van verstoring een ontheffing is verleend.
- Kraaien staan op de landelijke vrijstellingslijst (artikel 3.1, eerste lid, van de ontwerperegeling) en daarvoor geldt hetzelfde als voor de vossen.
- Steenmarters en hermelijnen zijn beschermde zoogdiersoorten; afschot is niet toegestaan zonder ontheffing (artikel 3.10 van de wet), maar verjaging is wel toegestaan zonder ontheffing. Daarnaast kunnen de nesten en kuikens van weidevogels met andere maatregelen ook indirect worden beschermd, bijvoorbeeld door later in het seizoen het gras te maaien, zodat nesten niet zo makkelijk worden gevonden en jonge vogels voldoende dekking hebben.

Naast bovenstaande mogelijkheden kan het beheer zo worden uitgevoerd dat predatie kan worden beperkt. Voorbeelden hiervan zijn het niet te krap maaien rond nesten zodat er voldoende beschutting blijft en het verwijderen van ruigte en rommel.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

Vraag 7

Wat betekent de toename van de predatie van weidevogelnesten voor de effectiviteit van de inspanningen die boeren en natuurorganisaties leveren in kader van weidevogelbeheer?

Antwoord 7

Zoals gesteld in het antwoord op vraag 3, is er geen stijgende trend waarneembaar in predatie van nesten.

De predatie van nesten is vanzelfsprekend een frustratie voor eenieder die een warm hart heeft voor agrarisch natuurbeheer en onze weidevogels. Tegelijkertijd moeten we ons realiseren dat dit onderdeel is en hoort te zijn van de biotoop waarin deze dieren leven. Het gaat erom dat er uiteindelijk voldoende kuikens groot worden.

Vraag 8

Wat betekent dit voor de effectiviteit van bijvoorbeeld de inzet van de middelen uit de nationale envelop voor de crisis in de veehouderij, de € 30 miljoen, waarbij ook een deel zal worden ingezet voor het stimuleren van weidevogelbeheer onder specifieke voorwaarden?³ Deelt u de mening dat het water naar de zee dragen is als er enerzijds belastinggeld wordt ingezet om het aantal weidevogels te vergroten, maar niets gedaan wordt aan de grote oorzaak van de teruggang van het aantal weidevogels namelijk de predatoren?

Antwoord 8

Voor de in dit kader ingezette middelen wordt een separate evaluatie uitgevoerd. Het is voorbarig om nu al op vooruit te lopen op deze evaluatie.

Vraag 9

Bent u bereid om in te gaan op de volgende stelling: weidevogelbeheer heeft alleen kans van slagen als we bereid zijn om predatoren actief te beheren?

Antwoord 9

Zoals gesteld in het antwoord op vraag 4 is binnen een brede aanpak voor weidevogels predatiebeheer een van de factoren waaraan niet voorbijgegaan mag worden. Daarom sluit ik mij aan bij de manier waarop dit is verwoord in het predatieprotocol dat door alle partners in de provincie Friesland op een treffende wijze met elkaar is geformuleerd: «predatiebeheer heeft pas zin als de broedbiotoop van de weidevogels op orde is». Optimaal inrichten van weidvogelgebieden en tegelijkertijd zorgen voor een goed predatiebeleid.

³ Kamerstuk 28 973 nr. 169.